

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Олександр Мельнику

foi+request-127306-c@

Щодо розгляду запиту

Міністерство юстиції України розглянуло Ваш запит на публічну інформацію від 26 квітня 2024 року, зареєстрований у Мін'юсті 26 квітня 2024 року за № ПІ-М-2676, щодо надання роз'яснення стосовно можливості використання термінів «процент» та «відсоток» і повідомляє.

Звертаємо увагу, що відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Водночас питання, порушені у Вашому зверненні, за своїм змістом не є публічною інформацією в розумінні статті 1 зазначеного Закону, а тому його розгляд здійснювався в порядку, передбаченому Законом України «Про звернення громадян».

Також слід зазначити, що форма викладення звернення не забезпечує обізнаності з усіма фактичними обставинами справи, в розрізі якої постало відповідне питання юридичного характеру, що, своєю чергою, унеможливорює надання конкретного та вичерпного роз'яснення. При цьому правильні юридичні відповіді на абстрактні питання можуть призводити до хибних висновків та негативних наслідків у конкретній юридичній ситуації.

Разом з тим у контексті порушеного питання інформуємо, що аналіз чинного законодавства свідчить, що його положення оперують як терміном «відсоток», так і терміном «процент». Так, наприклад, у низці статей Цивільного кодексу України (далі – ЦК), зокрема 98 «Загальні збори учасників товариства», 135 «Учасники командитного товариства», 343 «Набуття права власності на скарб», 411 «Відчуження права користування земельною ділянкою» тощо, використовується поняття «відсоток».

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 71816/ПІ-М-2676/8.1.1 від 13.05.2024

Підписувач Горовець Євгеній Миколайович

Сертифікат 382367105294AF9704000000005E0500A5F37701

Дійсний з 24.09.2023 17:46:41 по 24.09.2024 17:46:41

Поряд з цим у статтях, які регламентують зобов'язальні та договірні відносини, застосовується поняття «процент». Зокрема, статтею 536 «Проценти» ЦК передбачено, що за користування чужими грошовими коштами боржник зобов'язаний сплачувати проценти, якщо інше не встановлено договором між фізичними особами. Розмір процентів за користування чужими грошовими коштами встановлюється договором, законом або іншим актом цивільного законодавства.

Згідно з частиною першою статті 1048 «Проценти за договором позики» ЦК позикодавець має право на одержання від позичальника процентів від суми позики, якщо інше не встановлено договором або законом. Розмір і порядок одержання процентів встановлюються договором. Якщо договором не встановлений розмір процентів, їх розмір визначається на рівні облікової ставки Національного банку України.

Процентна ставка за кредитом може бути фіксованою або змінюваною. Тип процентної ставки визначається кредитним договором (частина перша статті 1056¹ «Проценти за кредитним договором» ЦК).

При цьому положення ЦК, які регламентують той чи інший вид суспільних відносин, не містять імперативної вказівки щодо застосування одного з наведених термінів у конкретному випадку. Так, наприклад, у статті 549 ЦК, якою визначено поняття одного з видів *забезпечення виконання зобов'язання* – неустойки, передбачено, що штрафом є неустойка, що *обчислюється у відсотках* від суми невиконаного або неналежно виконаного зобов'язання. Пенею є неустойка, що *обчислюється у відсотках* від суми несвоєчасно виконаного грошового зобов'язання за кожен день прострочення виконання.

Ураховуючи наведене, вважаємо, що в договорі може вживатися як термін «процент», так і термін «відсоток» з огляду на їх тотожність. Проте звертаємо увагу, що для відносин банківської та кредитно-фінансової сфери, якщо йдеться про сплату грошової суми за використання позичених коштів або майно, характерним є вживання саме терміна «процент».

Своєю чергою у разі дослідження слів «процент» та «відсоток» з лінгвістичної точки зору, слід констатувати, що в загальному вжитку вони є рівнозначними й передають однаковий зміст. Єдина відмінність між ними полягає в тому, що процент має іншомовне походження, тоді як відсоток – питома українське слово. При цьому Словник української мови в 11 томах містить обидва ці слова без жодних позначок щодо обмежень вживання та надає таке визначення: «сота частка числа, яке приймається за ціле, за одиницю (позначається знаком %)».

Разом з тим, з метою отримання більш детальної інформації щодо дослідження етимології зазначених понять, пропонуємо розглянути доцільність звернення до Інституту української мови Національної академії наук України як

координаційного центру із питань української мови (адреса: 01001 м. Київ, вул. Михайла Грушевського, 4; електронна адреса: ukrmov@gmail.com).

Важливі юридичні застереження

1. Листи Міністерства юстиції України не є нормативно-правовими актами, не встановлюють правових норм та мають лише інформаційний характер. Їх реальне значення не перевищує авторитет аргументів та суджень, покладених в основу відповідної правової позиції.

2. Роз'яснення законодавства, яке міститься у цьому листі, не є юридичною консультацією щодо конкретної ситуації, не враховує особливостей відповідних фактичних обставин та ґрунтується на презумпції достовірності наданої заявником інформації.

3. Правнича допомога часто потрібна не лише для отримання правильних відповідей на питання юридичного характеру. Нерідко без неї неможливо коректно сформулювати саме питання. Слід пам'ятати, що правильні відповіді на абстрактні питання, які сформульовані неправильно (зокрема, якщо вони насправді не стосуються конкретної справи), можуть призводити до хибних висновків, невдалої стратегії ведення справи та негативних наслідків.

Перший заступник Міністра

Євгеній ГОРОВЕЦЬ

Вікторія Шеховцова 271-15-65

Персональні дані, вказані Вами у зверненні захищаються та обробляються Міністерством юстиції відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» з метою розгляду Вашого звернення згідно із законодавством.